

- склопен пртеж на опремата со шеми за управување,
- упатства за монтажа (доколку е потребно),
- електрични шеми на погонските струјни кола, струјните кола поврзани со сигурносните уреди и електрични шеми за поврзувањето со управувањето,
- потребни технички детали, пртежи и пресеци со сите потребни пресметки кои се потребни да се провери сообразноста на техничката опрема со суштествени здравствени и безбедносни барања,
- копија од сертификатите за сообразност на сигурносните уреди,
- копија од сертификатите на други уреди (јажиња, синџири, вериги, куки, сопирачки, крајни прекинувачи, опрема за експлозивни средини, итн.), каде е соодветно
- било каков извештај или сертификат од извршени испитувања и проверки на вградените компоненти, уреди и материјали,

(3) Доколку техничката документација е изработена од лице различно од производителот, таа треба да содржи и:

- податоци за проектантот (назив, седиште и регистрација за вршење на соодветна дејност),
- листа на лица со доказ за завршено соодветно високо образование на лицата кои учествувале во изработката на проектот и техничката документација,

(4) Техничката документација треба да е заверена и потпишана од овластен претставник на производителот или проектантот на техничката опрема.

Член 59

(1) Во случај на постоечка техничка опрема, кога не постои техничка документација или кога не постојат упатствата за употреба, одржување, прегледи и упатствата за спасувачките операции, сопственикот треба да ги побара од производителот или да побара нивно дополнително изработување.

(2) Дополнителното изработување од став 1 на овој член треба да го изврши производител или проектант на техничка опрема, а за нивно користење да добие одобрување од независно правно лице за технички прегледи.

(3) Дополнителното изработување од став 1 на овој член може да го изврши и сопственикот, доколку истиот е правно лице и има вработено стручни лица со високо образование од соодветна струка, а за нивно користење треба да добие одобрување од независно правно лице за технички прегледи.

(4) Дополнително изработената техничка документација може да не ги содржи сите податоци доколку не е можно да се обезбедат (на пр. сертификати за сообразност, податоци за вградени компоненти и уреди итн.).

Член 60

Матичната книга на техничката опрема треба да содржи:

- технички податоци,
- податоци за сите главни елементи на техничката опрема и за сите сигурносни уреди (производител, тип, технички карактеристики, година на производство, број и тип на сертификат и слично),
- податоци за производител, трговец и монтажнер,
- податоци за значајни промени, настанати несреќи, задолжително одржување и периодични прегледи,
- податоци за сопственик и одговорно лице,
- податоци за сервисерот.

VI. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 61

За постоечката техничка опрема која не ја поседува документацијата наведена во член 59 од овој правилник, сопственикот треба да набави во рок од 36 месеци од денот на влегувањето во сила на овој правилник, согласно член 60 од овој правилник.

Член 62

Стручното мислење од член 29 на овој правилник треба да се изработи за секоја постоечка техничка опрема, во рок од пет години од денот на влегувањето во сила на овој правилник.

Постоечката техничка опрема треба да се прилагоди за целосно да ги исполнува барањата од националните стандарди и техничките прописи, во рок од 10 години од денот на влегувањето во сила на овој правилник.

Член 63

За техничка опрема која е вградена и ставена во употреба во периодот од 1.10.2008 год. до денот на влегување во сила на овој правилник, ќе се изврши постапката на ставање во употреба утврдена со овој правилник, најдоцна до 1.01.2010 година.

Член 64

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да се применува Правилникот за техничките нормативи за дигалки („Службен лист на СФРЈ“ бр.65/91) и членовите 4 и 6 од Правилникот за техничките мерки за превоз со транспортери со лента во рударството („Службен лист на СФРЈ“ бр.5/73).

Член 65

Овој правилник влегува во сила од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 15-517/2

2009 година

Скопје

Министер,

Фатмир Бесими, с.р.

627.

Врз основа на член 19 од Законот за техничката инспекција („Службен весник на Република Македонија“ бр. 88/2008), министерот за економија донесе

П РА В И Л Н И К ЗА КОРИСТЕЊЕ НА ОПРЕМА ПОД ПРИТИСОК

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој правилник се пропишува определување на опрема под притисок која е предмет на технички преглед и периодични испитувања, определување на активностите и временскиот распоред на технички преглед и периодични испитувања, начинот и постапката за вршење на технички преглед и периодични испитувања, поблиските услови кои треба да ги исполнат независните правни лица, начин и постапка за ставање во употреба на опремата под притисок како и документите кои ја следат опремата под притисок при ставање во употреба и користење.

Член 2

(1) Одредени изрази употребени во овој правилник го имаат следното значење:

1. „Опрема под притисок“ е:

- а) парни котли и нивни инсталации,
- б) садови под притисок и нивни инсталации,
- в) постројки од опрема под притисок,
- г) магистрални нафтови и гасоводи,
- д) инсталации за полнење кои може да бидат:

- постројки кои содржат опрема под притисок за складирање на гасови под притисок натоварени од пренослива опрема под притисок,

- постројки кои се определени да наточуваат гасови под притисок во пренослива опрема под притисок,

- постројки кои се определени да наточуваат гасови под притисок во возила за земјана, водна или воздушна пловидба.

2. „Корисник на опрема под притисок“ (во понатамошниот текст: корисник) е физичко или правно лице со седиште во Република Македонија кое е сопственик на опремата под притисок или зема под наем опрема под притисок за вршење на сопствена дејност или се јавува како работодавач со опрема под притисок.

3. „Технички преглед на опрема под притисок“ е систематско изведување на активности на оцена на сообразност на опремата под притисок со безбедносните барања определени во прописите за нејзино производство со цел за продолжување на валидноста на истите, врз база на изведените периодични испитувања.

4. „Периодични испитувања на опрема под притисок“ е проверка на проектната документација и други испитувања на опремата под притисок или постројката од опремата под притисок во однос на суштинските безбедносни барања дефинирани во прописите за производство на истата како дел од техничкиот преглед.

Под периодични испитувања се подразбираат редовни и вонредни периодични испитувања.

5. „Државен инспекторат за техничка инспекција“ (во натамошниот текст: Инспекторат) е орган кој врши инспекциски надзор на техничката опрема под притисок од овој член.

Член 3

(1) Опремата под притисок при употребата треба да ги задоволува безбедносните барања утврдени во подзаконските акти за нејзино производство или во националните стандарди кои опфаќаат едно или повеќе безбедносни барања.

(2) Опремата под притисок се става во употреба само по изведување на прв технички преглед од независно правно лице во поглед на нејзината монтажа, инсталација, условите за употреба и функционирањето на сигурносните уреди.

II. СТАВАЊЕ ВО УПОТРЕБА

Член 4

(1) Пред ставање во употреба, на опремата под притисок се изведува прв технички преглед и испитување.

(2) Првиот технички преглед и испитувањата изведени од независно правно лице се состојат од:

- проверка на проектната и останатата документација во однос на барањата за безбедност при употреба на опремата под притисок,

- преглед на исполнувањето на одредбите за монтажа, погонување, употреба и управување на опремата под притисок, заедно со соодветните испитувања предвидени од производителот,

- усогласеност на сигурносната опрема со одредбите на производителот.

(3) Доколку првиот технички преглед и испитувањето покажат недостатоци, истите независното правно лице ги пријавува кај корисникот кој треба да ги отстрани.

III. ВРЕМЕНСКИ РАСПОРЕД, АКТИВНОСТИ, НАЧИН И ПОСТАПКА НА ВРШЕЊЕ НА ТЕХНИЧКИ ПРЕГЛЕДИ И ПЕРИОДИЧНИ ИСПИТУВАЊА

Член 5

(1) Опремата под притисок која е ставена во употреба, во однос на нејзината безбедност се класифицира на следниот начин:

а) опрема под притисок опфатена во член 2, став 1, точките 1, 2, 3 и 5 на овој правилник:

- опрема под притисок со низок степен на опасност
- опрема под притисок со висок степен на опасност.

Понатамошната класификација на опрема под притисок опфатена во член 2, став 1, точките 1, 2, 3 и 5 овој правилник, се врши според дијаграмите дадени во Прилог 1, а максималните интервали за спроведување на техничките прегледи се дадени во Прилог 2, а Прилог 1 и Прилог 2 се составен дел на овој правилник.

б) опрема под притисок опфатена во член 2, став 1, точка 4 од овој правилник, за магистрални нафтови и гасоводи со висок степен на опасност.

(2) Максималните интервали за спроведување на техничките прегледи за опремата под притисок опфатена во член 2, став 1, точка 4 од овој правилник, се дадени во Прилог 3 кој е составен дел на овој правилник.

Член 6

Корисникот на опрема под притисок со низок степен на опасност треба да го спроведе целиот технички преглед и испитување на нејзината безбедност утврдени од производителот на истата и кои се во согласност со подзаконските акти за нејзино производство. Документацијата за спроведената контрола и испитување треба да биде достапна на Инспекторатот.

Член 7

Корисникот на опремата под притисок со висок степен на опасност треба да:

- ги достави сите релевантни податоци до Инспекторатот за техничката опрема под притисок што ја набавил за употреба, како и за сите измени и модификации направени после ставањето во употреба,

- избере независно правно лице за технички преглед и периодични испитувања, а за тоа, како и за секоја промена и причина за изборот или промената, да го извести Инспекторатот,

- му овозможи на независното правно лице непречен пристап до опремата под притисок и документацијата за истата,

- го спроведе првиот технички преглед преку независното правно лице,

- ги спроведува периодичните инспекции преку независното правно лице,

- ги усогласува роковите за периодично испитување со независното правно лице и да ги доставува на увид и ревизија кај Инспекторатот,

- го спроведува произлезеното вонредно испитување преку независното правно лице,
- овозможи увид на независното правно лице и Инспекторатот во случај на отказ, хаварија или несреќа.

Член 8

Независното правно лице треба да:

- ги спроведува одредбите од првиот технички преглед и периодичните испитувања на повик на корисникот,
- ги спроведе активностите од алинеја 1 на овој став во рамките на документот за овластување,
- подготви извештај во рок од седум дена согласно спроведените активности од алинеја 1 и 2 на овој став и да го достави до корисникот,
- го известува Инспекторатот за неправилности, недостатоци и грешки на испитаната опрема под притисок и
- врши активности на проценка и оценка на причините и последиците од несреќи и хаварии.

Член 9

(1) Периодичните испитувања на опремата под притисок со висок степен на опасност која се става во употреба се изведува според распоред кој се утврдува помеѓу корисникот на опремата и избраното од него независно правно лице.

(2) Распоредот за периодичните испитувања се изведува според предвидените максимални рокови за периодични испитувања за различните категории на опрема под притисок даден во Прилог 2 и Прилог 3 на овој правилник.

(3) Распоредот за периодичните испитувања треба да се изготви во рок од најмногу шест месеци после ставањето во употреба на опремата под притисок и се доставува на увид и ревизија на Инспекторатот.

(4) Во посебни случаи, распоредот за периодични испитувања не се изведува според роковите за периодични испитувања за различни категории за опрема под притисок утврдени во Прилог 2 и Прилог 3 на овој правилник, туку според распоред утврден од производителот на опремата со рокови не подолги од роковите дадени во Прилог 2 и Прилог 3 на овој правилник.

Член 10

Доколку корисникот и независното правно лице во однос на распоредот и роковите за периодичните испитувања во рамките на технички преглед не можат да се усогласат, како меродавен се зема рокот определен од независното правно лице. Независното правно лице треба да го известува Инспекторатот за разликите во роковите од распоредот на периодичните испитувања.

Член 11

(1) Периодичните испитувања кои се спроведуваат на опремата под притисок во употреба се изведуваат во рамките на:

- технички преглед на надворешноста,
- технички преглед на внатрешноста,
- проверка на интегритетот.

(2) Пред изведување на испитувањата корисникот треба да ја достави целосната документација за опремата под притисок до независното правно лице и го известува за сите релевантни промени на состојбата на истата.

(3) Корисникот на опремата и независното правно лице треба да ги спроведат сите безбедносни одредби во случај на испитување определени од производителот и од други прописи.

Член 12

(1) Техничкиот преглед на надворешноста има за цел утврдување на состојбата и функционалноста на опремата под притисок во употреба, сигурносната опрема како и состојбата на околината во која е сместена опремата.

(2) Техничкиот преглед на надворешноста со помош на методот на визуелно испитување изведен според националните стандарди, треба да утврди дали состојбата на опремата одговара на безбедносните барања утврдени од производителот и потврдени со воведниот технички преглед.

(3) Визуелното испитување може да биде придружено и со друг тип на испитување, доколку резултатите од визуелното испитување тоа го бараат.

(4) Техничкиот преглед на надворешноста може да вклучи и тест на непроницаивост изведен според националните стандарди, еквивалентен на тестот на непроницаивост направен во фазата на производство на опремата.

(5) За опремата под притисок опфатена во член 2, став 1, точките 4 и 5 од овој правилник, прегледот на надворешноста задолжително вклучува и испитување на надворешна корозија.

(6) Корисникот треба да обезбеди соодветна површина за изведување на испитувањата со средства и начин одобрени од независното правно лице.

(7) Корисникот и независното правно лице треба да ги почитуваат општите одредби за заштита при работа при изведување на овие активности.

Член 13

(1) Техничкиот преглед на внатрешноста има за цел утврдување на состојбата на внатрешноста на опремата под притисок, посебно на репрезентативна површина од ѕидовите оптоварени на внатрешен притисок.

(2) Техничкиот преглед на внатрешноста со помош на методот на визуелно испитување изведен според националните стандарди, во употреба треба да утврди дали состојбата на опремата одговара на безбедносните барања утврдени од производителот и потврдени со воведниот технички преглед.

(3) Техничкиот преглед на внатрешноста може да вклучи и други методи на испитување, доколку резултатите од визуелното испитување и техничкиот преглед тоа го бараат.

(4) За опремата под притисок на која од технички причини не може да се изведе визуелно испитување на внатрешноста секогаш треба да се применат други методи на испитување без разорување, а во секој случај мерење на дебелината со ултразвучно испитување, во целост согласно националните стандарди.

(5) Корисникот треба да ги одстрани сите пречки кои може да го попречат правилното или целосното изведување на техничкиот преглед на надворешноста.

(6) Корисникот и независното правно лице треба да ги почитуваат општите одредби за заштита при работа при изведување на овие активности.

Член 14

(1) Проверка на интегритетот има за цел утврдување на состојбата на опремата под притисок во смисол на пејзипата цврстина.

(2) Проверката на интегритетот може да вклучи:

- мерење на дебелината на ѕидовите на опремата оптоварени на притисок како испитување кое се изведува согласно националните стандарди кои се подготвени врз база на меѓународните стандарди на репрезентативен број места,

- испитување под притисок еквивалентно на испитувањето спроведено при производство на опремата под притисок,

- проверка на вибрации како резултат на внатрешни и надворешни оптоварувања,

- јакосна пресметка и анализа на цврстината на опремата под притисок,

- други методи на испитување (како на пр. испитување без разорување и сл.) поради специфични услови на експлоатација или доколку резултатите од другите испитувања тоа го бараат.

Член 15

(1) Вопредни испитувања се изведуваат по барање на Инспекторатот и се еквивалентни на останатите периодични испитувања. Вопредните испитувања се спроведуваат во еден или комбинација од следниве случаи:

- доколку опремата под притисок повеќе не се употребува за предвидената намена,

- доколку опремата под притисок не ги задоволува безбедносните барања пропишани од производителот,

- доколку опремата под притисок покажува недвосмислени и видни показатели за можен ризик по безбедноста.

(2) Во таков случај корисникот треба да дозволи непречено изведување на вопредни испитувања.

Член 16

(1) Технички преглед и периодични испитувања се изведуваат и пред повторно ставање во употреба на опрема под притисок која не била во употреба повеќе од една година, која е преместена на нова локација или на неа се направени значителни измени кои доведуваат до неусогласеност со основните безбедносни барања утврдени во подзаконските акти за нејзиното производство.

(2) Пред повторно ставање во употреба ќе се изведат најмалку следните активности:

- воведен технички преглед и испитувања,

- технички преглед на надворешноста,

- технички преглед на внатрешноста,

- проверка на функционалноста на сигурносната опрема и

- по потреба, проверка на интегритетот, вклучително и други испитувања согласно националните стандарди.

(3) Независното правно лице во соработка со корисникот го подготвува точниот обем и домен на техничкиот преглед и испитувањата и за тоа го известува Инспекторатот.

IV. ПОБЛИСКИ УСЛОВИ КОИ ТРЕБА ДА ГИ ИСПОЛНУВААТ ПЕЗАВИСНИТЕ ПРАВНИ ЛИЦА

Член 17

(1) Независното правно лице, односно неговиот стручен персонал треба да ги извршува техничките прегледи и периодичните испитувања со највисок степен на професионален интегритет и техничка компетентност и треба да бидат ослободени од сите притисоци и влијанија, особено финансиски, кои би можеле да влијаат врз нивната оценка или врз резултатите од истите, особено од лица или од групи на лица кои имаат интерес за резултатите од техничкиот преглед и периодичните испитувања.

(2) Независното правно лице треба да поседува докажани компетенции согласно националниот стандард за инспекциски тела кој е подготвен врз основ на соодветен меѓународен стандард.

Член 18

(1) Независното правно лице треба да има на потребен стручен персонал за да може правилно да ги врши техничките и административните задачи поврзани со активностите на техничкиот преглед и периодичните испитувања.

(2) Независното правно лице треба да има постојано вработени, најмалку четири стручни лица кои се вклучени во техничкиот преглед и периодичните испитувања, и тоа:

- еден дипломиран инженер по машинство, со најмалку пет години континуирано искуство на работи поврзани со оценка на сообразноста на опрема под притисок, техничкиот преглед и периодичните испитувања,

- еден дипломиран инженер по машинство, со најмалку три години континуирано искуство на работи поврзани со испитување на опрема под притисок, техничкиот преглед и периодичните испитувања,

- најмалку двајца работници со најмалку средно образование од машинска насока, со најмалку три години континуирано искуство на работи поврзани со испитување на опрема под притисок, техничкиот преглед и периодичните испитувања.

(3) Во независното правно лице постојано вработените лица треба да имаат и соодветни квалификации согласно националните стандарди, а кои се потребни за да се изведат конкретните активности и се од областа на испитувањата, конструкцији и неразделно спојување.

Член 19

Стручниот персонал одговорен за технички преглед и периодични испитувања треба да има:

- квалитетна техничка и професионална обука и квалификација согласно националните стандарди,

- задоволително познавање на барањата за технички прегледи и периодични испитувања што ги извршуваат и соодветно искуство со такви активности,

- способност потребна за изготвување на сертификати, записници и извештаи со кои се докажува дека проверките биле извршени.

Член 20

Пезависното правно лице треба да ја поседува или да има пристап до работната опрема потребна за да може правилно да ги врши техничките задачи опфатени со националните стандарди.

V. ВИД НА ДОКУМЕНТИ КОИ ЈА СЛЕДАТ ТЕХНИЧКАТА ОПРЕМА ПРИ СТАВАЊЕ ВО УПОТРЕБА И ПРИ КОРИСТЕЊЕ

Член 21

(1) Пезависното правно лице ги обединува резултатите од испитувањата со техничкиот преглед со кој се утврдува состојбата на опремата во однос на барањата за нејзина безбедност дефинирани во подзаконските акти за производство.

(2) По изведените испитувања и спроведувањето на техничкиот преглед независното правно лице издава извештај до корисникот на опремата под притисок во кој наведува на недвосмислен начин дали се запазени основните безбедносни барања за опремата која била предмет на испитувањата, дадени во прописите за нејзино производство.

(3) Во случај на позитивен извештај од испитувањата и техничкиот преглед независното правно лице ја означува опремата со свој знак на непроменлив начин, со јасно обележан датум на изведувањето на активностите.

(4) Во случај на негативен извештај независното правно лице, покрај корисникот го известува и Инспекторатот.

(5) Извештаите од испитувањата ќе бидат чувани од корисникот и предадени до Инспекторатот а и до ново-то независно правно лице во случај на промена.

(6) Извештаите од став 2 на овој член за техничкиот преглед и периодичните испитувања, кои ги составува независното правно лице се во форма определена од Инспекторатот врз база на националните стандарди.

Член 22

(1) Во случај на констатирани отстапувања од одредбите на овој правилник за безбедноста на опремата под притисок или ризиците за нејзино безбедно функционирање, независното правно лице во соработка со корисникот на опремата под притисок составуваат листа на мерки кои треба да бидат спроведени за отстранување на истите.

(2) Листата на мерки треба да биде составена да одговара на одредбите на овој правилник за исполнување на суштинските безбедносни барања применети при производство на опремата под притисок, изведени од производителот.

(3) Листата на мерки ја усогласуваат, корисникот и независното правно лице за што составуваат записник за констатираните и усогласени отстапувања.

Член 23

(1) Пезависното правно лице води евиденција за опремата под притисок на која ги спроведува активностите на технички преглед и периодични испитувања. Евиденцијата се води на евидентен лист само на опрема под притисок која има број на евиденција, издаден

од Инспекторатот. Пезависното правно лице ја води евиденцијата во соработка со корисникот на опремата под притисок.

(2) Евидентниот лист на опрема под притисок нај-малку треба да ги содржи следниве податоци:

- изведени технички прегледи и периодични испитувања со нивните датуми,
- податоци за евидентираниите промени или реконструкција на опремата под притисок,
- податоци за преместувањето на опремата под притисок,
- податоци за технички преглед и периодични испитувања во случај на повторно ставање во употреба,
- распоред на периодичните испитувања,
- распоред на вонредните испитувања (доколку се предвидени),

- податоци за сите видови на интервенции на опремата под притисок кои влијаат на нејзината безбедност.

(3) Евидентниот лист на опрема под притисок треба да биде редовно одржуван до моментот на излегување од употреба на истата.

VI. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 27

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престануваат да се применуваат:

1. членовите: 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 57, 58, 59 и 60 од Правилникот за техничките нормативи за изработка и употреба на парни котли, парни садови, прегрејачи на параа и загревачи на вода („Службен лист на СФРЈ“ бр. 7/57, 22/57, 3/58, 56/72, 61/72);

2. членовите: 25, 26, 27, 28, 29 и 30 од Правилникот за технички нормативи за подвижни затворени садови за компримирани, течни и под притисок растворени гасови („Службен лист на СФРЈ“ бр. 25/80; 9/86);

3. членовите: 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105 и 106 од Правилникот за технички нормативи за стабилни садови под притисок („Службен лист на СФРЈ“ бр. 16/83);

4. членовите: 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71 и 72 од Правилникот за технички нормативи за цевни водови за гасовит кислород („Службен лист на СФРЈ“ бр. 52/90);

5. членовите: 49, 50, 51, 52, 53, 54, 78, 79, 80 и 81 од Правилникот за заштитата при работата и за техничките мерки за развивачи на ацетилен и за ацетиленски станици („Службен лист на СФРЈ“ бр.6/67);

6. Правилникот за технички нормативи за преглед и испитување на стабилни садови под притисок за течен јаглерод диоксид („Службен лист на СФРЈ“ бр.76/90) и

7. Правилникот за технички нормативи за поставување на стабилни садови под притисок за течни атмосферски гасови („Службен лист на СФРЈ“ бр.9/86).

Член 28

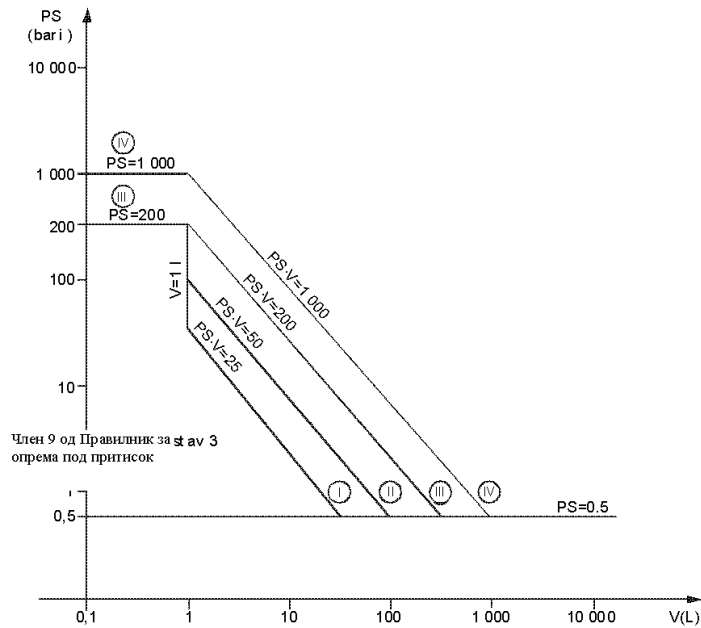
Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.25-177/2
17 февруари 2009 година
Скопје

Министер,
Фатмир Бесими, с.р.

ПРИЛОГ 1

Дијаграми за класификација на опрема под притисок опфатена со точките 1, 2, 3 и 5 од став 1 на член 2 од овој правилник.

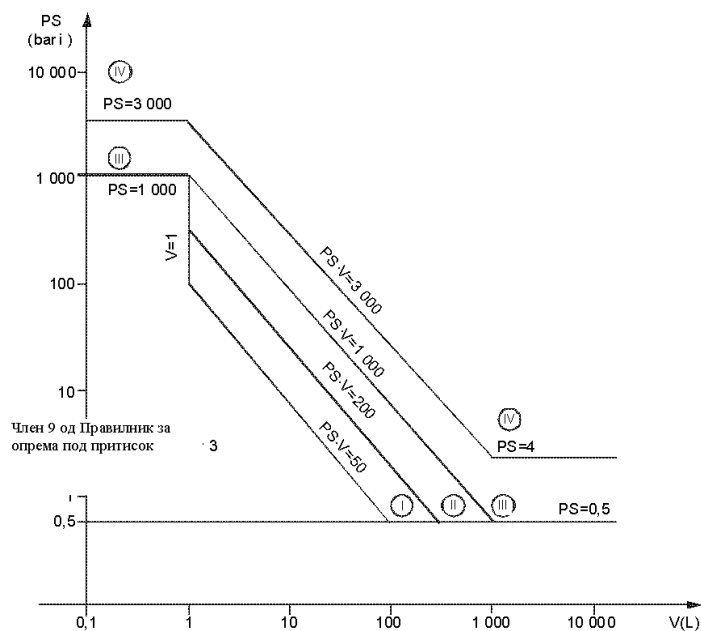

Дијаграм 1.

Садови под притисок за:

(а) гасови, течни гасови, гасови растворени под притисок, пареа и, исто така, оние флуиди чиј притисок на пареа на максимална дозволена температура е поголем од 0,5 bar над нормалниот атмосферски притисок, (1013 mbar) во следните граници:

- за флуиди во група 1 со волумен поголем од 1L и производ од PS и V поголем од 25 bar*L, или со притисок PS поголем од 200 bar,

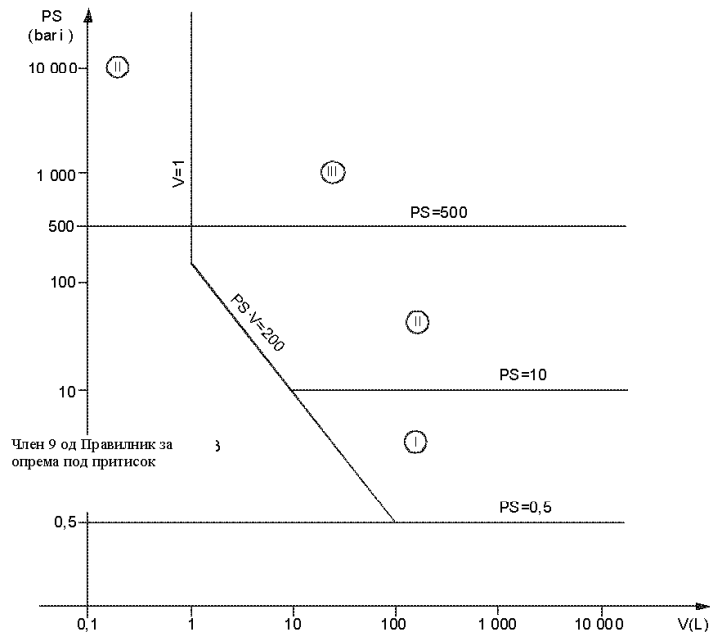

Дијаграм 2.

Садови под притисок за:

(а) гасови, течни гасови, гасови растворени под притисок, пареа и, исто така, оние флуиди чиј притисок на пареа на максимална дозволена температура е поголем од 0,5 bar над нормалниот атмосферски притисок, (1013 mbar) во следните граници:

- за флуиди во група 2, со волумен поголем од 1L и производ од PS и V е поголем од 50 bar*L или со притисок PS поголем од 1000 bar и сите мобилни уреди за гаснење и шишиња за апарати за дишење;

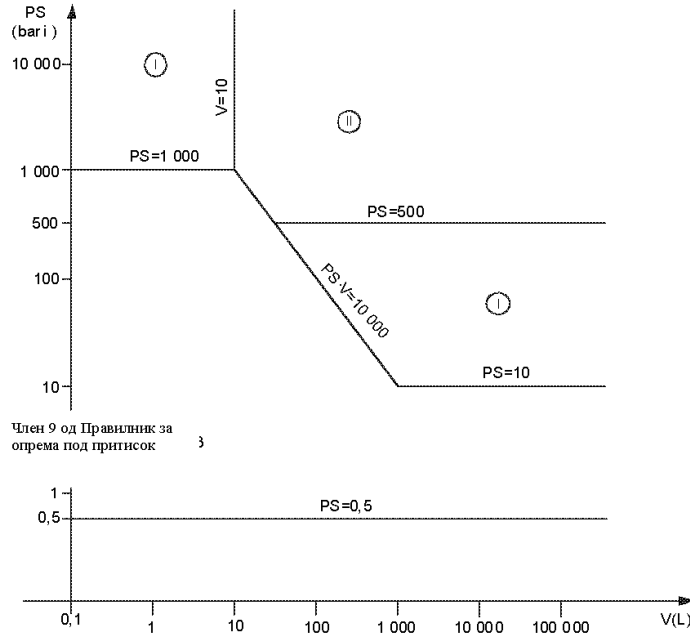

Дијаграм 3.

Садови под притисок за:

(б) флуиди со притисок на пареа на максимална дозволена температура до 0,5 bar над нормалниот атмосферски притисок (1013 mbar) во следните граници:

- за флуиди во група 1 со волумен поголем од 1L и производ од PS и V поголем од 200 bar*L или со притисок PS поголем од 500 bar,

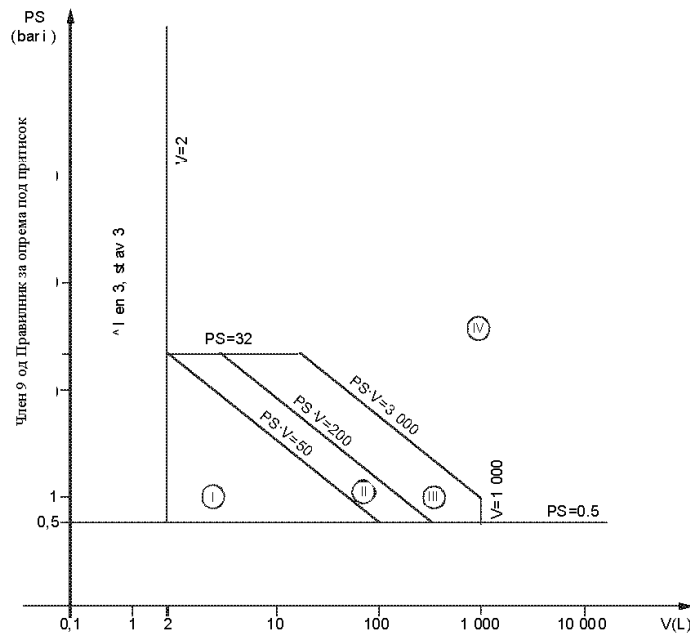

Дијаграм 4.

Садови под притисок за:

(б) флуиди со притисок на пара на максимална дозволена температура до 0,5 бар над нормалниот атмосферски притисок (1013 mbar) во следните граници:

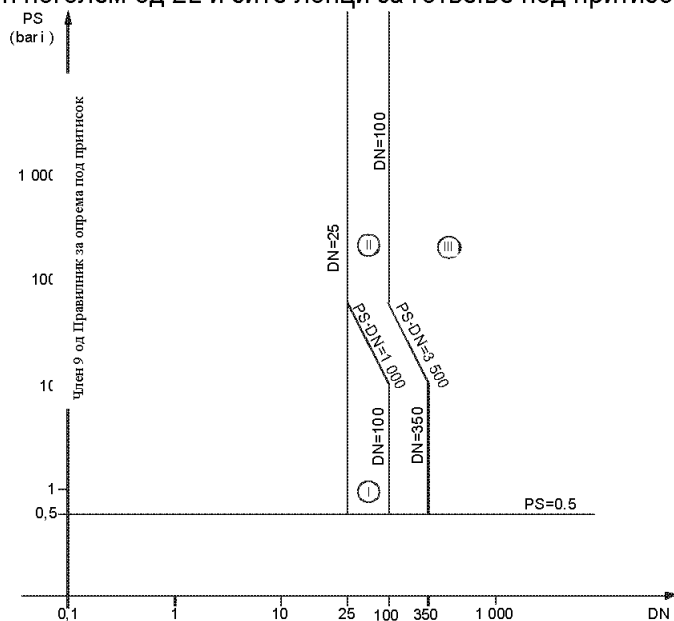
- за флуиди во група 2 со притисок PS поголем од 10 bar и производ од PS и V поголем од 10000 bar*L или со притисок PS поголем од 1000 bar.

Дијаграм 5.

Со пламен или на друг начин загревана опрема под притисок со ризик од преголемо затоплување за создавање пара или прегреана вода на температури поголеми од 110°C со волумен поголем од 2L и сите лонци за готвење под притисок.

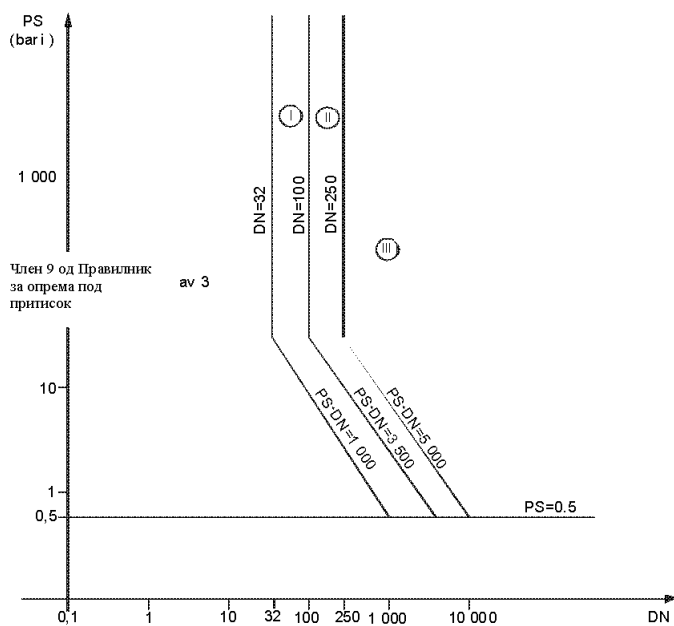

Дијаграм 6.

Цевни системи наменети за:

(а) гасови, течни гасови, гасови растворени под притисок, пара и оние течности чиј притисок на пара на максимална дозволена температура е поголем од 0,5 bar над нормалниот атмосферски притисок, (1013 mbar) во следните граници:

- за флуиди во група 1 со DN поголем од 25,

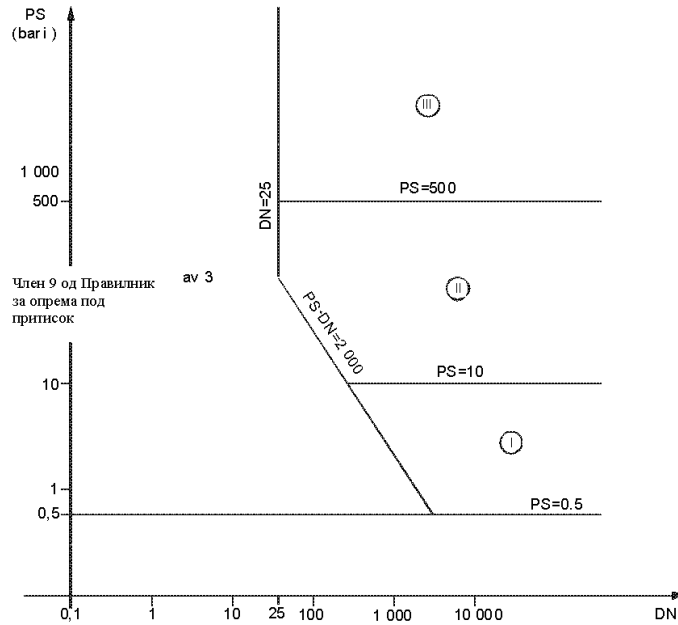

Дијаграм 7.

Цевни системи наменети за:

(а) гасови, течни гасови, гасови растворени под притисок, пара и оние течности чиј притисок на пара на максимална дозволена температура е поголем од 0,5 bar над нормалниот атмосферски притисок, (1013 mbar) во следните граници:

- за флуиди во група 2 со DN поголем од 32 и производ од PS и DN поголем од 1000 bar;

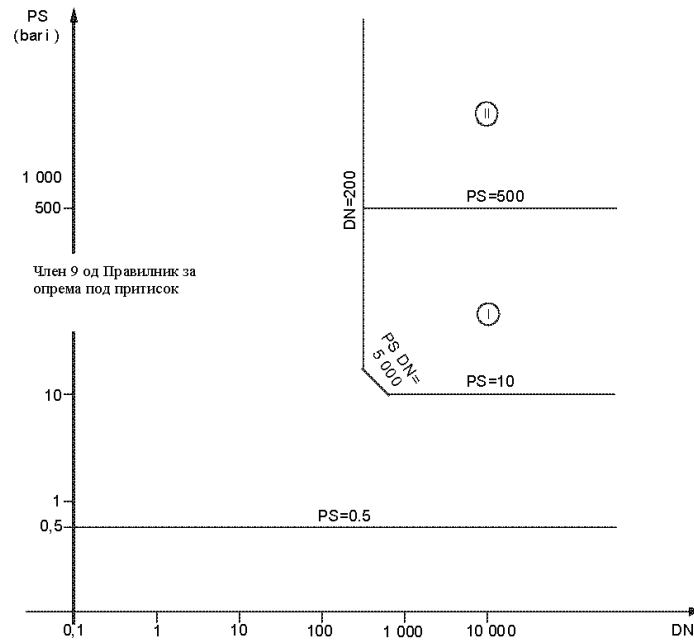

Дијаграм 8.

Цевни системи наменети за:

(б) флуиди со притисок на пара на максимална дозволена температура до 0,5 bar над нормалниот атмосферски притисок (1013 mbar) во следните граници:

- за флуиди во група 1 со DN поголем од 25 и производ од PS и DN поголем од 2000 bar,

Дијаграм 9.

Цевни системи наменети за:

(б) флуиди со притисок на пара на максимална дозволена температура до 0,5 bar над нормалниот атмосферски притисок (1013 mbar) во следните граници:

- за флуиди во група 2 со PS поголем од 10 bar, DN поголем од 200 и производ од PS и DN поголем од 5000 bar.

ПРИЛОГ 2

Класификација на опрема под притисок со висок степен на опасност опфатена со точките 1, 2, 3, 5 од став 1 на член 2 од овој правилник и максимални временски интервали за техничките прегледи

Опрема со висок степен на опасност	Технички преглед на надворешноста	Технички преглед на внатрешноста	Проверка на интегритетот
1. Категорија IV од Дијаграм 1, доколку максималниот дозволен притисок е поголем од 1 bar	2 години	5 години	10 години
2. Дијаграм 2: а) Категорија III, доколку максимално дозволениот притисок надминува 1 bar, или б) Категорија IV, доколку производот од максимално дозволениот притисок PS и волуменот V е поголем од 10000 bar x liter			
3. Дијаграм 3 а) Категорија II, доколку за максимално дозволениот притисок PS поголем од 500 bar производот од PS и волуменот V е поголем од од 10000 bar x liter, или б) Категорија III, доколку производот од максимално дозволениот притисок PS и волуменот V е поголем од 10000 bar x liter			
4. Дијаграм 4 а) Категорија I, доколку за максимално дозволениот притисок PS поголем од 1000 bar, производот од PS и волуменот V е поголем од 10000 bar x liter, или б) Категорија II			
5. Дијаграм 5 а) Категорија III, доколку производот од максимално дозволениот притисок PS и волуменот	1 година	3 години	9 години

V е поголем од 1000 bar x litar, или б) Категорија IV			
6. Дијаграм 6 а) Категорија I, доколку цевниот систем се корисити за многу отровни флуиди, или б) Категорија II или III, доколку цевниот систем се корисит за: - многу отровни флуиди, или за - други флуиди, ако производот од максималниот дозволен притисок PS и вредноста DN е повеќе од 2000 bar.	5 години	-	5 години
7. Дијаграм 7 а) Категорија I, доколку производот од максимално дозволениот притисок PS и вредноста DN е поголем од 2000 bar, или б) Категорија II или III	5 години	-	5 години
8. Дијаграм 8 Категорија I, II или III			
9. Дијаграм 9 Категорија I или II			

ПРИЛОГ 3

Максимални временски интервали за техничките прегледи на опрема под притисок опфатена со точка 4 од став 1 на член 2 од овој правилник

	Технички преглед на надворешноста	Технички преглед на внатрешноста	Проверка на интегритет
нафтови и гасоводи со висок степен на опасност	5	5	5

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗЕМЈОДЕЛСТВО,
ШУМАРСТВО И ВОДОСТОПАНСТВО**

628.

Врз основа на член 6 став 6 од Законот за ветеринарно јавно здравство („Службен весник на Република Македонија“ бр. 114/2007) министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство донесе

**П РА В И Л Н И К
ЗА ПОСЕБНИ БАРАЊА ЗА КОНТРОЛИ
НА TRICHINELLA ВО МЕСОТО**

ПОГЛАВЈЕ I

ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Предмет

Со овој правилник се пропишуваат посебните барања за вршење на контрола на *Trichinella* во месото.

Член 2

Обем на примена

Посебни барања за вршење на контрола се однесуваат на: методите на испитување на присутност на *Trichinella* во месото, постапувањето на Управата за ветеринарство и операторите со храна, доделување и отповикување на здравствениот статус, ветеринарно санитарните услови за увоз и начинот на спроведување на службени контроли и мониторинг на трихинелоза.

Член 3

Дефиниција

Одредени изрази употребени во овој правилник го имаат следното значење:

1. „*Trichinella*“ е кој било нематод што припаѓа на видот на родот *Trichinella*.
2. „Контролирани услови на одгледување во интегрирани производни системи“, е тип на одгледување животни каде што свињите цело време се држат под услови контролирани од операторот во однос на хранењето и држењето.

ПОГЛАВЈЕ II

**БАРАЊА ЗА ПОСТАПУВАЊЕ ПА УПРАВАТА ЗА
ВЕТЕРИНАРСТВО И ОПЕРАТОРИТЕ СО ХРАНА**

Член 4

Земање примерок од трупови

(1) Труповите на домашните свињи систематски се мострираат во кланиците како дел од пост-морталниот преглед.

Мостра се зема од секој труп и примерокот се испитува за *Trichinella* во лабораторија назначена од Управата за ветеринарство, со користење на една од следните методи:

(а) референтната метода за откривање утврдена во Поглавје I на Прилог I кој е составен дел на овој правилник; или

(б) еквивалентната метода за откривање утврдена во Поглавје II на Прилог I на овој правилник.

(2) До добивање на резултатите од испитувањето за *Trichinella*, операторот со храна треба да обезбеди потполна следливост и да ги спроведува следните мерки:

(а) Таквите трупови можат да бидат исечени максимално на шест дела во кланица или во објект за расекување што се наоѓа во истите простории како и кланицата.

(б) По исклучок од точка (а) од овој став и по одобрување од Управата за ветеринарство, таквите трупови можат да се исечат во објект за расекување додаден до или во одвоен објект од кланицата, доколу се обезбедат следните услови:

- постапката е под надзор на официјален ветеринар;
- трупот или деловите од истиот нема да имаат повеќе од еден погон за расекување како негова дестинација;
- погонот за расекување се наоѓа на територијата на Република Македонија; и
- во случај на позитивен резултат сите делови се прогласуваат како неисправни за исхрана на луѓето.

(3) Труповите на коњи, диви свињи и други видови фармски одгледувани животни и видови на диви животни кои се приемчиви на *Trichinella*, систематски се мострираат во кланици или во објекти за обработка и расекување на дивеч како дел од посморталниот преглед.

(4) Мострирањето од став 3 на овој член не мора да се спроведува доколку Управата за ветеринарство утврдила на основа на ризик анализа дека ризикот за заразување со *Trichinella* за одредени фармски одгледувани или диви видови животни е незначителен.

Мострата од став 3 на овој член се зема од секој труп и се испитува во согласност со методите дадени во Прилог I на овој правилник и Прилог III кој е составен дел на овој правилник, во лабораторија назначена од Управата за ветеринарство.

Член 5

Отстапувања

(1) По исклучок од член 4 став (1) на овој правилник, месото од домашните свињи кое било подложено на третман на замрзнување во согласност со Прилог II кој е составен дел на овој правилник, под надзор на официјален ветеринар не е потребно да се испитува на *Trichinella*.

(2) По исклучок од член 4 став (1) на овој правилник, труповите и месото од домашни свињи кои се одгледуваат единствено за гоеење и колење нема да подлежат на испитување на *Trichinella* доколку животните потекнуваат од:

(а) одгледувалиште или категории одгледувалишта кои Управата за ветеринарство официјално ги признала како слободни од *Trichinella* во согласност со постапката утврдена во член 12 на овој правилник;

(б) од регион каде ризикот од *Trichinella* кај домашните свињи е официјално потврден како незначителен, врз основа на одобрување на регионот како регион со незначителен ризик за *Trichinella*.

(3) Листата на региони слободни од *Trichinella* се објавува на веб сајт на Управата за ветеринарство.